

Nuša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarnom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 nov. razmjerno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carevine više poštarna. Pojedini broj stoji 6 nov.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male strari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglesi se primaju po naradnoj ceni. Pisma neka se šalju platjeno poštarnice. Nepotpisani za dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevracaaju: Uredništvo i Odpravnikto nalaze se Via Capuano N.º 1969/1.

Godina III.

U Trstu 16 Januara 1872.

Broj 2.

Pogled po svetu.

U Trstu 15 Januara.

Danas neimamo iz Beča drugo javiti našim čitateljem, nego to, da su došli u carevinsko vijeće i Tirole i Slovenci, pak da se sad ondje vjeća o odgovornu, što se ima podastriti caru na njegov prestolni govor, što smo ga posljednji put spomenuli.

Taj odgovor, što ga je napisao bivši ministar Herbst, da nije nekako po čudi ni samim ministrom, i to radi toga, što spominje preveć česki odpor i odstranjeno ministarstvo Hohenwartovo, koje bi oni hotjeli da se jedino mukom imimo; dočim njihovi ustavovirci prijatelji i podupiratelji misle, da će se Česi ošinuti najbolje tim, ako se caru i opet reče, da s njimi neima pomirenja na temelju obstojećeg ustava. Česi u svojih listovih prihvaću ovu zadnju izjavu, pak se vesele, što su već jednom i Niemei priznali, da na temelju njihova ustava neima u državi mira ni pomirenja.

Od svoje strane vesele se i Niemei, što su došli u Beč i osim Poljakah još nekoji federalisti; al kao da im se to veselje može svaki čas u tugu i žalost pretvoriti. Jer bi reć, da nisu došli za drugo, nego da ministarstvu smetaju, pak je već jedan Poljak, govoreć proti adresi, očito rekao, da Poljaci nemisle pristati ni na što, što bi moglo ikako škoditi njihovoj ostaloj slavenskoj braći. Istina, da poljski listovi nisu još složni o tom, kako bi se valjalo njihovim zastupnikom u vjeću naprama sadašnjemu ministarstvu vladati; ali, čim dojde na red pitanje o izravnih izborih, poljski će se zastupnici morat odvažiti, pak najbrže iz vjećnice stupiti, te tako ministarstvo strmoglavit. I tada će se opet vidjeti, da se u Austriji bez Slavenah neda vladati.

O ugarsko-hrvatskih dogovorih nezna se ništa potanje. Nego nam teleografišu iz Zagreba, da je danas već kada tada bio otvoren hrvatski sabor, kraljevskim povjerenikom banom Bedekovićem. Kraljevski reškript da nesadržaje ništa drugo, nego jedino da otvara sabor. To je znаменje, da je ostavljen saboru, neka u odgovoru na kralja on izjavi, što i kako se želi opet s Ugarskom pogadjati. Dakle stopram iz adresa na kralja hoćemo vidjeti, o čem se je u Beču govorilo, a iz poštanskog naprama njoj držanja, da li su Magjari iskreni, i koliko su voljni Hrvatom popustiti. Mi još jedan put kažemo, da bez cjelokupnosti i potrebite za napredak neodvislosti, slobode i samostalnosti, neima Hrvatskoj spasa, pa s nikim ni dogovora.

U Franceskoj se još ni sad pravo nezna, hoće li obstatit sadašnja republikanska, il se neće opet uvesti kraljevska vladavina. U nekojih popuniteljnih izborih je sad tamo predobila umjerena republikanska stranka. Za staroga se Napoleona neće drugo, nego da je u Engleskoj, gdje se bavi odgajanjem svojega sina.

Obćinski zakon istarski.

(Dalje)

Obćinari izabiru zastupnike zato, da im se netreba samim sastajati svaki put, kad se ima kakova obćinska stvar obaviti. Toga radi, kad su obćinski zastupnici zakonito izabrani, sva

obćinska vlast i oblast prelazi u njihove ruke, pak što oni dogovorno odluče, to valja.

Oni su prije svega dužni gledati u svem i svačem obćinsku korist, zato gospodare i upravljaju obćinskim imetkom. Oni odlučuju, na što se ima trositi i koliko se ima potrošiti, pak prave svake godine proračun dohodaka i potrošaka; kao takodjer odlučuju, odkud se ima uzeti novac, kad ga nebi po proračunu doticalo za potrošak. U obće, zastupstvo odlučuje o svem, što nespada na svakdanju i redovitu upravu obćinske baštine ili patrimonia tako, da se bez njegova znanja i njegove privole nesmije ništa ni prodati, ni dignuti, ni potrošiti.

Što obćinsko zastupstvo odluči, to obćinski odbor izvršuje. Da može odbor obavljati svoje dužnosti, zastupstvo mu doznačuje ili određuje potrebito zato osoblje, to jest, imenuje obćinske činovnike ili plaćenike, te odlučuje, koliko ih ima biti i koliko im se ima plaće davati. Nadalje, obćinsko zastupstvo nadzira poslovanje obćinskoga odbora i upravu obćinskih zavoda (istituti). U tu svrhu može imenovati i potrebna povjerenstva, (komision), pa putem njih izvršavati to svoje pravo, dapača dužnost. U ta povjerenstva mogu biti izabrani takodjer ljudi, koji nespadaju u zastupstvo. Obćinsko zastupstvo sudi i odlučuje, kad dojde kakova tužba proti naredbam obćinskoga odbora, u koliko te naredbe spadaju u obćinsku oblast. Obćinsko je zastupstvo, na koncu, dužno obaći i pregledati više puti na ljetu i obćinsku blagajnu ili kasu.

Obćinski zastupnici upravljaju i vladaju obćinom i obćinskim stvarima svjetujući se jedno s drugim. U tu se svrhu sastaju na mužki dogovor. Tomu se dogovoru veli obćinsko vjeće ili svjet, a mjestu, gdje se dogovori drže, veli se vjećnica. U vjećnici su svi zastupnici jednaki, pak imaju svi, ne samo jednako pravo, nego i jednaku dužnost govoriti, kad treba govoriti. U vjećnici zastupnik, kad dojde na njega red, očituje razložno, po svojoj najboljoj viesi i savjeti svoje uvjerenje; mudro i tih obija i odbija, kad treba, razloge i prigovore, ne samo svojih drugovab, nego i samoga načelnika, kao takodjer svakoga drugoga i najvećega gospodina, bilo i cesarskoga plaćenika, kad se u vjećnici nahodi. Tu se pozna, tko je muž i tko nije.

Zastupnici se sastaju u vjeće, kad to treba polag okolnostih, a izvan te potrebe najmanje jedan put svaka tri mjeseca. Vjeće sazivlje glavar, ili namjestnik mu, kad je on zapričen. Vjeće, koje nije sazvano na taj način, jest nezakonito, a njegove odluke nevaljale. Načelnik ili glavar jest dužan sazvati vjeće i onda, kad to zahtievaju od njega dve trećine svega zastupstva, ili pak kotarska oblast, ili zemaljski odbor. Ako se u vjećnici nenalaze barem dve trećine svih zastupnika, vjeće ne može zaključiti ni odlučiti ništa valjala ni zakonita. Izuzima se jedan jedini slučaj ili prigoda, a ta jest, kad se ni na drugi poziv nisu sastali u vjećnici, da pretresaju istu stvar, dve trećine zastupnika, a s druge strane nije ih moći popuniti zamjenici, koji bježu pozvani na taj drugi sastanak. Zastupnik, koji nedođe u vjećnicu na drugi poziv, a ne može se zakonito izpričati ili izgovoriti, dužan je platiti u obćinsku blagajnu do deset forinti globe ili multe. Kad se u vjeću pretresa kakova stvar, tičuća se kojeg odbornika, ili zastupnika, taj u tom poslu nesmije glasovati; ali, ako to zahtievaju ostali zastupnici, mora ipak ostati u vjećnici, da odgovara na pitanja. Kad se neradi o obćinskim, nego o njegovih osobnih stvarih, tada mora zastupnik stupiti

iz viećnice. Vieću predsjeduje glavar, ili njegov namjestnik, drugač vieće nije zakonito. Predsjednik otvara i zatvara vieće, ravna pretresivanje i drži red medju zastupnicima. Da budu odluke valjane i zakonite, mora na nje pristati nadpolovična većina, to jest, pričko polovine svih u viećnici nahodećih se zastupnikah. Predsjednik neglasuje neg onda, kad se zastupnici u glasovanju razpolove, pa na koju stran on pristane, ta predobi.

Kad se je stvar, o kojoj se vieća, na sve strani pretresa i razjasnila, te su govorili svi, koji su to htjeli, tada se prelazi na glasovanje. Predsjednik [naime izriče odluku, pa pita zastupnike, neka se izjave, da li su za nju, il proti njoj. Zastupnici na to pitanje odgovaraju, il jedan po jedan ustmeno, il pak jedni ustavši, a drugi sjedimice, da li jesu, ili nisu. I to se veli glasovati. U nekojih prigodah može se uvesti i tajno glasovanje kroz pisane listice ili cedulje. Sjednice zastupničkog vieća jesu javne, to jest, u viećnici može stupiti, koga je ikad od občinara volja, da čuje i vidi, što i kako se tu vieća i radi. Ali, ako to hoće glavar i još barem tri zastupnika, tada se može iznimno, poradi važnih razloga, i zabraniti pristup občinom. No nikad i nikako, kad se pretresuju občinski računi, il občinski proračun. Samo kad bi se občinari nepristojuo vladali, te nebi marili za nikakve opomene, predsjednik ima pravo zapovjetiti im, da se očiste iz viećnice. Što se god u viećnici odluci, to se mora uvrstiti u zapisnik ili protokol, što ga podpisuju dva zastupnika i onaj, koji ga je pisao. Svakomu občinom članu ili občinaru jest slobodno, pitati kad hoće, da mu se pokaže občinski zapisnik, da ga vidi i čita.

(Slijedi će.)

D o p i s i .

Iz Pazinšćine.

Da naš u Istri narod nauči, kako valja, poznavati svoje susjede, neka evo čita, što netko iz tog jata piše iz Pazina u jedne koparske novine. Evo mu prevoda:

„Poznato je, kako smo bili ovdje (u Pazinu), i počeli su „našega položaja i poradi naših nekadašnjih svezab, u prošla „vremena izloženi niemčarenju, za koje su nas, akoprem u „zaludo, nastojali kroz mnoga desetljetja na svaku ruku „predobiti, sileći nas tim, voditi naprestan i ljut boj, da „neutonemo u tudjinstvu; jer je baš ovdje, gdje je njemačko „samosilje bilo razapelo svoje šatore. Srećom, vremena su „se promjenila, ali tim nije prestala za nas potreba borbe, „jer mjesto Niemaca, koji su nas očito napadali, počeli su „nas tajno i podmuklo napadati Slaveni izpreko gore. Pa evo, „i opet je Pazin, što moja da očuti prvi udarac pokvarite „ljnih četač tudjinstva; koje prieti prosvjeti i narodnosti „istarskoj. Nesmije bit dakle svejedno ostaloj Istri, kakve „smo ovdje sreće i u kakvih se ovdje okolnostih nahodimo, „jer ako ovdje borbu do kraja izdržimo, sva će se Istra „spasiti; kako bi s druge strane sva Istru došla u najveću „pogibelj, kad bi ovdje, ma bilo radi kojeg uzroka, imali „nadvladanost.“

Tako eto piše talijanski iz Pazina pisac, a ja ga uvjeravam, da će ovo nekoliko njegovih rieči našemu u Istri narodu oči bolje otvoriti, nego li sve naše novine i svu naši dopisi.

Jer, ako nije znao do sad, zna evo sad, kako mu se valja ljuto i neprestano boriti, ne jednu il dvije, nego desetine i desetine godinah, da neutone u tudjinstvu, to jest, u talijanstvu, već očeva svoj jezik i svoju hrvatsku narodnost. Ako nije znao dosad, zna evo sad, da je čovjek čovjeku tudjinac, čim negovori jednim te istim materinskim jezikom, pa makar mu bio steputi susjed i š njim u jednoj te istoj zemlji stanovao. Jer eno, mi smo tomu piscu u Istri isto tako tudjinci, kao i Niemci, akoprem od pamativieka živimo ovdje na svojem i od svojega, kao i Talijani. Ako nije naš narod znao dosad, zna evo sad, da je samosilje, to jest, najgnusnije i najnesnosnije gospodstvo, kad hoće jedan narod da po sili narine drugomu svoj jezik i svoju narodnost, pa bio on još izobraženiji i prosvjetljeniji, kao što su to

Istri dosad hotjeli narinuti nam i Talijani Niemci, a sad hoće da narinu nam Talijani. Tim, ako nije znao dosad, zna evo sad, da su se promjenila vremena, a on s vremenom da nije promienio nego svoje otudjitelje, akoprem el. XIX temeljnih carevine pravah očito veli, da su u Austriji svi narodi jednaki, tim da bi po zakonu imali i u Istri biti jednaki Slaveni i Talijani. Jest, ako nije znao dosad, zna evo sad, da je Talijanu slobodno na svaki način Slavena talijančiti, a Slavenu opirati se talijančenju, da je tajno i podmuklo na Talijana napadanje. Ako nije znao dosad, zna evo sad, da je našim Talijanom sve tudjinstvo i pokvarenost, što nedolazi izpričko mora; akoprem je čast i dika svakomu narodu, pa i nam gojiti u svojoj domovini svoj jezik i svoju narodnost. Ako nije znao dosad, zna evo sad, da naši susjedi neimaju ni pojma o pravdi i pravici, o čovječjem dostojanstvu i o narodnoj slobodi, pak da nam proti njim neima druge pomoći, nego od njih strogo zahtievati, da se drže državnog zakona, kômu su se dužni i oni pokoriti.

Noposljedu ako nije znao do sad, zna evo sad, da ipak nisu Talijani u Istri tako jaki, kako to naš svjet u Istri u obće krivo misli, jer evo sami izpovjedaju, ako se nebudu mogli u Pazinu uzdržati, da će im u svoj ostaloj Istri krila pasti. Zato, na koncu svog dopisa, talijanski iz Pazina pisac spominje već sada buduće občinske izbore, koji veli da će biti prevažni za Pazin, pak obećaje, da će o toj stvari drugom prigodom obširnije progovoriti. Dobro, a ja ču ga slediti, jer ako nije Pazinšćina znala dosad, zna evo sad, da od budućeg občinskog zastupstva visi njezina sreća i njezina nesreća, pak obećajem, da ču se i ja u tu stvar malo pomiješati, držeći se u svem talijanskog pazinskog dopisnika, jer što je jednomu pravo, nemože bit ni drugomu krivo. A rivederci.

Nekoja prava i dužnosti pomorskih kapitanah i mornarah.

(Dalje)

Svaki kapitan napokon je obvezan, čim u luku (pristaniste, porat) prispije, bilo to u inostranstvu (tudjoj zemlji), bilo u naših stranah, ustanovljeno mito ili plaću, ako nije drugačije ugovorenno, izplatiti mornarom bez svakog prigovora i podpunoma. Bude li se kapitan uztruučavao izručiti, što komu ide, prisiliti će jih nato odmah kapetan luke (porta), a u inozemstvu pako austrijskog konzulata, kojemu se neka mornari svojom tužbom uteku.

Kad se mornar obveže stupiti u službu, to je dužan na svaku kapitanovu zapovjed doći na brod i započeti službu, izvan ako nije zapriječen n. pr. kakovom bolestju itd., jer u protivnom slučaju i da nedojde kaznit će se zatvorom i preko toga gubi ugovorenno mito (plaću) za vas put, koje pripadne na korist mjestne ubožne zaklade. Ako je bio već ukrepan, pak pobegnuo iz broda na putu ili još u pristaniju (luki, portu), dok se još brod nebijaše privezao i kiriju (karik, robu) posvema izkreao, to jest prije nego li je vrieme, za koje bijaše ukrepan, minulo, gubi ne samo sve ostatke (avance), nego će se po okolnosti i u tamnicu zatvoriti. Zato, za ukloniti u buduće svaku nepriliku i pedepse, oprezne činimo mornare, da je polag obstojećeg zakona strogo zabranjeno mornarom a još više maloj dietci (mocomi) izkrucavati se u stranjskih lukah (portib) bez valjana i temeljita razloga.

Mornari, mladići, mali (moci), kormanoši (timunerii) itd. moraju raditi na brodu svaki dan, pače svaki čas i u svakom mjestu jedino na korist broda i tovora (karika), zatim bezprigovorno djelati pri uzdržavanju, popravljanju i poboljšavanju broda. Osim toga dužni su nositi na brod kupljenu hranu i druge za put potriebite stvari, k tomu sjeći i ciepati drva, priskrbiti vodu pritegu ili savurnu u brod dovažati, jednom riečju točno i marljivo obaviti svaki posao, koga naruči kapitan ili njegov namjestnik.

Jer, kako je obće znano, kapitan može na brodu trebavati svaki čas pomoći svojih mornarah, to nesmije, pod globom od 12 for, mornar poći bez dozvole kapitanove ni-

kada i u nijedno doba na kraj i ondje prespavati, pak iz ovoga upravo razloga mora mornar čim na brod stupi biti danom i u noći obuven kroz ciklo putovanje ma baš se i u portu brod nalazio, ako još roba izkrcana nije. Ako je pak na straži nesmije spavati nit driemati, počim ako se spavajuće zateče, platit će globu od 3 for., pod koju podpadne i onaj mornar, koji ga najde a nije ga kapitanu prijavio.

Kaogod je kapitanom pod težku odgovornost naloženo skrbiti za dovoljnu, zdravu i dobru hranu, tako isto strogo je zabranjeno mornarom bez znanja i dopusta kapitanova oli kubara (dispensera) uzimati hranu ili piće; no slobodno je mornaru pritužiti se radi nedostatka hrane i pića dotičnomu konzulatu, koji će kapitana prisiliti, da mu manjkavu hranu ili piće primjernim novcem donaplati.

Pokvari li tkogod hotomice i nemarom hranu, oli svojom krivnjom doprinese da se brodu i robi velika šteta učinila ili da se brod izgubio, smatra se za tata i zločinca, ter će se kao takov po obstojećem kaznenom (kriminalnom) zakonu pred sud povući i kazniti (kaštigati, pedepsati). Isto tako podpadaju pod ovaj zakon i oni mornari, koji se oružjem u ruci suprotstave kapitanu i njegovomu namjestniku (n. pr. pisaru, Škrivanju), ter je toga radi pod pretnjom zatvora (tarnnice) i gubitka svoga mita zabranjeno mornaru držati uza se ubojito oružje. A mornar, malo itd. koj štogod na brodu ukrade, prisvoji, ili iz broda robe otudji, smarat će se takodjer tatom i kao takov kazniti, ne sano on, nego i svaki drugi njegov pomagač. Konačno strogo je zabranjeno mornarom na svoj račun robu, trgovinu kupovati i s njom po svetu tržiti.

(Sliedrit cce.)

Neukū Nauka.

Sušenje i soljenje mesa.

O tom saobćuje neka gospodarica u „Gem. Woch.“ iz vlastita izkustva ovaj postupak: „Na selu se svinjah preko zime mnogo kolje, a meso se soli, suši i ostavlja za ljeto. Mnogo je dakle do toga stalo, da meso bude kao što treba priredjeno. Ako ga presoliš, nejede se slatko, šta više, mnogi ga nemogu ni probaviti, pak ljeti čini neizmjernu žedju. Ako ga slabo posoliš, lako će ti se pokvariti. Evo dakle mojim drugaricam, gospodaricam, uputka, kako meso da sole, pak će biti krasno kao ruža, dugo će se držati, i opet će se slatko jesti. — Nevalja meso samo solju trti, jer onda se izvuče sav sok iz mesa, pak bude žilavo i suhoparno; nego pripravi evo ovakav preliv (salamuru), da š njime, poliješ složeno u rasolnici (kadi) meso. Na svaku centu mesa uzmi 6 funtih dobre soli, $3\frac{1}{2}$ lota salitre, 7 lotih žuta šećera (cukara), i skuhaj sve u 12 oka ili 24 vrća vode dotle, dok metnuto u vodu jaje nebude na vrhu plivalo.

Sad slaži meso u rasolnicu tako, da nebude nigdje prazna mjesta. Toga radi meći najpre veliko komadiće, a prazninu popuni s manjimi komadići. Kad sve složiš, uzmi rasol onaj, pošto se za to vrieme ohladio, pak ga onako hladnog izlij na meso, poklopi razsolnicu i ostavi na miru. Za 4 nedjelje bit će sve nasoljeno i priugotovljeno za sušenje; a pomanji komadići, kao rebra itd., bit će već za 14 danah osoljeni i osobito sočni. Neka se gospodarice neboje, ni za najveće šunke (pršut), da im neće biti dosta slane, one će sasvim osoljene biti; nego je opet dobro izvaditi kost iz njih, pak onu rupu natrti salitrom, jer onda probija se jošte bolje u šunku, i onda se neće lako u ljetu pokvariti.

Kad izvadiš meso iz rasolnice, a ti ga metni na zrak, da se sasvim izsuši. Ako ti to nije moguće, a ti ga objesi u dimnicu, no zatvori vrata, kuda dim izlazi, dokle god nebude meso sasvim suho.

Onda pusti dim u dimnicu (sušionicu) tako, da ozdo ulazi dim u nju, a odozgo da izlazi. Nego ako želiš, da ti se meso ovđje nepokvari i da se liepo izsuši, a ti pazi, da nemopre do njega topal dim, jer onda curi otopljenja mast sa slanine, mesa i kobasicah. Ovako sušeno meso (t. j. na toplom dimu), ako se sasvim nepokvari, bit će svakojako, mršavo, subo i hrdjavvo, makar bilo izvrstno, kad si ga izrasolnice izvadio.

Preko je nužno, da bude dim bladan, kad dođe do mesa. Zato nevalja dimnici graditi nad samom kuhinjom, nego što se može više u kraju; a osobito nevalja sušiti meso dole u dimnjaku, gdje dopire sva vrućina s ognjišta. Šta više, zatvori dimnicu makar gdje bila, kad počne jelo na ogajištu kuhati, jer ona para od jela nevalja za meso, koje sušimo; ta mi ga zato sušimo, da pusti vodu, što je ima u njem, a ovako se s dimom jošt većma napije i osim toga se meso većma začadji, jer dim izmiješan s vodenom parom, pretvara se u čadju. Najbolje ćeš proći, ako napraviš svaki dan poslje podne dima na ognjištu od pljeve itd., i samo ovaj dim pustiš u dimnicu.*¹) Ovako puštaj dim u nju 3—4 dana, onda zatvori odušku kroz koju dim izlazi, i otvori prozore, da vjetar propuhne i osuši meso. Poslje pusti dim na novo i ovako postupaj, dotle, dok meso nebude tavno-žuto, jer je onda kako valja sub. Crno čadjavо meso nevalja.“ (*Gosp. List*)

Ocat proti studen.

Naši ljudi, kad putuju u cijoj zimi, popiju obično čašicu rakije prije, nego krenu na put. Čovjek bi mislio, da je to zbilja dobro, jer ih rakija u prvi mah zaista ugrije; ali tomu nije tako. Takov putnik onda neosjeća zime, i uprav tako dodje u pogibelj, da se smrzne; jer rakija među tim izhlapi, a studen onda čovjeka još više spopadne. Najbolje je, da putnik u zimi uzme sobom bočicu dobra vinska octa, pa ga malo srkne, kad mu jo zima. Od toga će osjetiti po cielom tielu ugodnu toplinu, koja uz to i dugo traje. Tako će se oteti i najljutjoj zimi. Osim toga je ocat dohar lek od ozebljine, ako se ozebljinače tare krpicom u vinski ocat namočenom, ili pak, ako se takovom krpom ozebljina omata.

(Pucki Prijatelj.)

Franina i Jurina.

Ju. Zaboga, Franino, je li Reka pod Ungarijom, il je pod Hrvatskom?

Fr. Ča me to pitaš?

Ju. Ač čujem, da tamo jaje još i dan danas 6 krajevari gušta, a sunt mesa 32!

Fr. To su onda Rečami puno profitali kad su pod Ungariju spalili

Ju. A Čeh im je obećaval, da će bit meso po
a jaja šest za groš!

Različite viesti

* (Naše novinarstvo.) Preporučujemo nadalje našim štovanim čitateljem, najusrdnije još slijedeće listove, koji u Zagrebu izlaze i to: „Vienac“ zabavni i poučni časopis, koji izlazi svakog tjedna i stoji samo 7 for. U njemu nas ublažavaju prvi i najvrstniji spisatelji naši svojom milom pjesnom, krasnim pripovjedkama i riedkom poukom. „Vienac“ je vrstan nadomjestiti u hrvatskoj kući svaki tudi časopis, jer se može, što se tiče sadržaja i smjera, natjecati ma kojim talijanskim, njemačkim ili francuzkim listom ove vrsti. „Napredak“ i „Školski priatelj“ časopisi za učitelje, odgojitelje, sve prijatelje mladeži i promicatelje pučkoga školstva, imale bi nabaviti sve obćine i pučke učione, kojim na srcu leži napredak i dobrobit našega puka. Prvi izlazi svakih 15 danah, a posljednji 5, 15 i 25 svakog mjeseca; pojedinomu je godišnja cijena 3 for. — Za gospodare i kmčtove, koji žele napredovati u umnom gospodarstvu ter na taj način i povisiti svoje dohodke od neobhodne je potrebe držati „Gospodarski list“, koji ne košta nego 4 for. na godinu. A svećenstvu našemu preporučujemo još i „Katolički list“, kojega mogu nabaviti uz pol cijene (3 for.) kapelani i redovnici.

^{*)} Kako svaki lahko vidi, dimnica, o kojoj se ovdje govori, jest posebna ili napršna za snanje mesa klet ili kamara. Salitra se prodaje u tako zvanih Drogarijah. *Ured. N. S.*

Ovdje još napominjemo i preporučujemo „Crnogorce“, tjednik, koji izlazi na Cetinju, a brani i zastupa interesne samo vitežke svoje domovine, već i ostalih Slavenah osobito onih, koji još pod turškim jarmom stenu. U Austro-Ugarskoj stoji na godinu 6 for.; naručuje se pako na Cetinju preko g. Petra Radamanovića u Kotoru.

* (Nova trgovina u Trstu.) Od kad je u Italiji prošlog mjeseca neobična studen uništila sve cviče (rožice), došle su velike naručbine iz Petrograda u Trst; uslijed česa šalje se onamo cviče u vrijednosti mnogih tisuća forintih.

* (Školski zakoni za Dalmaciju), koje je zaključio zadarški sabor u posljednjem saborisanju, zadobili su carsku potvrdu.

* (Pučke knjižnice (biblioteke) u Istri i Dalmaciji) imaju se uslijed naredbe ministarske ustrojiti u svakom mjestu, gdje je pučka učionica.

* (Veliki knez Ruski Aleksija u Americi), koji je došao car-skim brodi, bio je najvećim veseljem, slavom i uzvišenjem od strane pučanstva primljen. Njemu na čest dao je president Grant veličanstvenu zabavu (bal), kakove u Americi još nebjijaše; prisutstvovalo bo je 4000 osoba; — željezničko pako društvo za njegovo putovanje priredilo dva veličanstvena vaguna u vrijednosti od 80000 for.

* (Dr. Bogišić), čuveni učenjak i profesor na Odeskom sveučilištu, rodom iz Dubrovnika, postao je zbog velikih zasluga državnim savjetnikom u Rusiji.

* (Novinski glasi o Magjari). Od kada je pošteno ministarstvo Hohenwartovo, Andrašom i Beustom propalo, pak uslijed toga ovaj morao ustupiti svoju ministarsku stolicu mag. grofu Andrašu, koji je nerad Slavenom, ruske novine mnogo pišu o poslijedicah ovoga novoga magjarskog gospodarstva. „Moskovskije Vědomosti“ najznamenitiji list ruskog, o tom ovako sude: Kad bi se Magjari mogli oslobođeni svoje sljepote, onda bi si postavili za svoje geslo, ne neprijateljstvo proti Slavenom, nego drugovanje s njimi. U prijateljskih odnošajih sa Slaveni mogli bi sačuvati svoj politički obstanak za sva vremena; dočim u protivnom slučaju sva njihova nastojanja dovest će ih samo skorije u onaj položaj, od kojega se oni sada brane.

Sa tršćanskog tržišta.

Cena je žitu neznatno pala. Šenica 116 & prodavala se po for. 8.75, kukuruz pako for. 6. 10—6. 25 nyč. Vuna uvijek dobro tražena, ali je malo na tržištu. Ulju, kozam, maslu, slanini, masti i šiškam, ciena je ostala kao i prije 15 danah.

Kretanje austrijanskih brodova

od 1 do 15 Januara.

Dojadrili u — iz

Aleksandriju: Pace P., Trsta — Costante, Marsiljo —
Anversu: Amur, Karlofota — Norina, Ales.
Bordo: Carlotta, Ruchet, Peppina, Trsta — Aquitona, Njuporta.
Buenosnyres: Capricio, Marsiljo.
Carigrad: M. Montesore, Kardifa —
Cet: Oro, Černig, Cetinje, Trsta.
Falmut: Danica, Else, Superbo, Diva, Mary Bond, Crnogora.
Genovu: Maria R., Varno —
Gluečestar: Rosina, Odese.
Holvoet: Mercur, Figlio, Nikolajeva.
Hul: Vitez, Tuganroga.
Kralj: Piotrostava, Carigrada za Marsilju — Pasqualina, Kardifa za Trst.
Kardif: Slava B., Tito, Korka — Gius. Mateo, Kartagena.
Kastelare: Grazia, Sulino.
Kvinstoven: Ortodosija, Eugenio, Ali, Njukorko — Flora, Ales.
Kork: Adelina, Njukorka — Mila, Nero O., Odese — El. Končević, Marjopolja —
Lonđru: Zator, Njukorka — Nemisi, Tuganroga — Osvetitelj, Montovideo — Sv. Vid, Ales. — Ant. Maria, Bone.
Maltu: Forza, Odese — Maria Fran, Sulino.
Marsilju: Giovannina, Solofkijo — Fidente, Trsta — Nuovo Arturo, Antonio, 2 cognati, Odese — Za Maria, 2 fratelli, Favorito, Ester, Enosa — Ruben, Mesino — Natale S., Giusto P., Poti — G. Bosković, Smirne — Slava, Jeski — Naviestnik, Burgasa — Unione S., Bahijo.

Montevideo: Gius. Francesha, Gualegvajca.
Njuporka: Lada, Trsta — Zia Cutt, Anverso — armida, Gibraltara — Silv, Mercur, Eber, Ingl. — III Dubrovački, Belfasta.
Plimut: Noë, Carligr.
Portland: Drago G., Dunkerka za Grinok — Bortolina, Londra za Kardif.
Rijeka: Fulko, Marsiljo.
Smirnu: Dika, Carligr.
Stokton: Anou, Aleksandrija.
Sild: Čas, Londra — Concordia S., Zudeniga za Mletko —
Teksel: Jean, Tuganroga —
Vaterforta: VIII dubrovački, Odese.

Odjadrili iz — u

Trsta: Volunter, Bordo — Pellegrina, Reka, Cet. Anverso: Cristoforo Romano, Trst.
Carigrada: Azov, Burgas — Margareta, Crono, Pietro, Osonjak, Absburg, M. Primogenito, Genio, Hunus, Carmella, 2 sorelle, Seth, Kork — Milica, Aligr — Unico, Gilda, Frančika Tereza, Ant. Luka, Sv. Ivan, Regulus, Marsilju — Vesta, Adria, Varnu — Gorgorius, Piran — Generatore, Maltu — Luka, Rieku.
Darmuta: Romana C. — Ugo —
Dunkerk: Giulia D., Grinok —
Falmuta: Tartaro, Stokton — Enrica, Njukastli — Napried, Ana Lazurović, Trapano, Vuk, Gluečestar — Adriastea; Roterdam — Bar, Vranecani, Sana, Dublin — Tom, Hul. — Baltasar, Eroe, Bar, Etilros, Bristol — Sestri dubrovačke, Glasgov — Tridat, Kardif, Gibraltara: Beatrice, Trst — Novi klis, Niko, Portosaida za Ingl. — Medea, Liverpool —

Kardif: Minerva, Maltu — Proserpina, Fanny, Margherita, Carig. — Aquila, Saudi, Trst — Voluntas, Ales. — Cleopatra, Singaporo — Plam, Trobisondi.

Kvinstovna: Ivo, Njukastli — Sansone, Leit — Madre Maria, Kork — Capodistria, Ariosto, Limorik — 2 figlie, Njuport — Arfashad, Dublin — Luigi, Belfast.

Kork: Kastor, Hul.
Ljubljana: Cinta, Carigr.

Liverpula: Tonka B., Odseu — Atlas, Trst — Elena C., Mletko.

Londre: Ljubezni otac, Trst.
Malte: Skenderbeg, Marsilju — Accerto, Oran — Maria Luigia M., Ales. — Slavianska, Ingl.

Marsilje: Vincenza, Njuporka — Maria Mattea, Lušnj — Vjeruka, Trst.

Mesine: Ljubczni prvi, Marsilju.

Njukastla: Pierino, Carigr — Bice, Trst.

Njuport: Nikolaj, Trst — Amor, Solivo R., Mletko — Pietro, Portosaid.

Plymuta: Carmela, Londonderry — Natan, Glasgov — Marino, Vaterfort.

Portsmoutha: Factis n. verbis, Carigr.

Roterdama: Max, Njukastli.

Sire: 5 cugini, Carigr.

Silda: Maria C., Carigrad — Pasqualina G., Odese.

Dardaneli prošli — za

Malto Ivo, Nano B., Aneta, Giordano, Cvjetnidan, Marsilju — Malto Elena, Virgo, Romana, Ann, Adamo, Oran, Nettuno, Ture, Padre, Ingl. — E. Deak, Taragonu — Armelin, Anversu.

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 15 Januara 1872.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	—
Carski dukati (cekini)	—	5.43 1/2	5.43	5.37	5.30	—	—	5.38	5.36	5.37	5.30	5.39	5.43	—	5.43	—
Napoleoni	—	9.23	9.18	9.15	9.20	—	—	9.16	9.11	9.08	9.09	9.13 1/2	9.13	—	9.12	—
Lire Ingleske	—	—	11.55	11.53	11.57	—	—	11.55	11.50	11.49	11.49	11.52	11.52	—	11.53	—
Štetro prid (aggio)	—	114.25	113.65	113.—	113.25	—	—	113.50	113.—	112.50	112.50	113.15	113.25	—	113.25	—